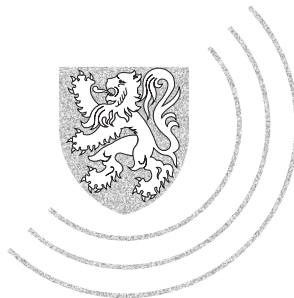

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

22 februari 2002

MOTIE VAN AANBEVELING

– van mevrouw Marijke Dillen en de heer Filip Dewinter –

**tot besluit van het op 20 februari 2002 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de
jeugddelinquentie en inzonderheid de uitwerking van het toekomstige jeugdsanctierecht**

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de verschillende interpellanten ;
- gehoord het antwoord van minister Mieke Vogels ;
- overwegende dat :

1° uit alle cijfers en onderzoeken blijkt dat er een aanzienlijke stijging is van het aantal misdadige feiten gepleegd door minderjarigen, waarbij het de plicht is van de maatschappij zich te beschermen tegen die jeugdige criminelen ;

2° het probleem van de bevoegdheidsverdeling tussen de federale regering en de Vlaamse regering ook in het dossier van de jeugddelinquentie duidelijk naar voren komt, waarbij de straffen federale bevoegdheid zijn en het begeleiden de bevoegdheid is van de deelstaten, hetgeen aan de basis ligt van vele huidige moeilijkheden, zodat een volledige overheveling van de bevoegdheid justitie naar Vlaanderen dringend noodzakelijk is en Vlaanderen zelf verantwoordelijk kan zijn voor het uitwerken van een geïntegreerd beleid ;

3° de uitwerking van een jeugdsanctierecht, dat de voorwaarden duidelijk omschrijft waarbinnen jongeren van hun vrijheid kunnen worden beroofd in het kader van de voorlopige hechtenis en in het kader van definitieve maatregelen, dringend noodzakelijk is ;

jeugdsanctierecht enerzijds dient te worden georiënteerd op heropvoeding, verbetering en reïntegratie in de samenleving om ervoor te zorgen dat jongeren niet steeds in crimineel gedrag vervallen : zonder opvoedende maatregelen hebben sancties immers geen enkele zin. Jongeren die eenmaal een misstap hebben begaan dienen een tweede kans te krijgen. De nodige aandacht tot reïntegratie is daarom noodzakelijk, met een intensieve, individuele en strenge begeleiding van die jongeren ;

jeugdsanctierecht anderzijds ook in combinatie moet staan met een duidelijk uitgebouwd strafrecht met strenge maatregelen, aangepast aan jongeren, waarbij ze in een stramien komen waaraan ze niet kunnen ontsnappen ;

4° ondanks de ruime overgangsperiode die Vlaanderen had om te zorgen voor extra opvangplaatsen ten gevolge van de afschaffing van artikel 53 van de Wet op de Jeugdbescherming, we tot vandaag nog steeds geconfronteerd worden met een nijpend tekort aan opvangplaatsen, ten gevolge waarvan de jeugdrechters gedwongen worden criminele minderjarigen vrij te laten, zelfs na het plegen van ernstige feiten ;

de jeugdgevangenis in Everberg, waar delinquente jongeren gedurende twee maanden en vijf dagen mogen worden vastgehouden, een eerste maar onvoldoende stap is, omdat het probleem voorlopig enkel tijdelijk wordt opgelost, vermits na die periode de jongeren opnieuw moeten worden geplaatst in gewone gesloten instellingen, waar een acuut plaatsgebrek is en blijft ;

5° de beste preventie voor crimineel gedrag erin bestaat het respect voor waarden en normen te bevorderen ;

de verantwoordelijkheid van de ouders daarbij moet worden beklemtoond. Hier kan worden verwezen naar wetgeving uit het buitenland. Bijvoorbeeld naar de Crime and Disorder Act in Groot-Brittannië, met een afzonderlijk hoofdstuk Parenting Order, opgezet om antisociaal, misdadig gedrag vooral bij jongeren te bestrijden en waarbij de verantwoordelijkheid van de ouders in het strafrecht wordt vastgelegd. Ouders van delinquente jongeren worden er verplicht een opvoedingscursus te volgen om het probleemgedrag van de kinderen te kunnen signaleren en op een doeltreffende wijze aan te pakken, waarbij bij weigering een strafzaak volgt ; ook in Nederland een systeem van ouderlijke verantwoordelijkheid bestaat, alsook in Frankrijk, zelfs gekoppeld aan financiële sancties en het intrekken van kindertoelagen ;

6° ook de onderwijswereld daarbij een eigen verantwoordelijkheid heeft. Cursussen "burgerzin" waarin in het bijzonder aandacht wordt besteed aan normen en waarden zijn hier wenselijk ;

7° het tevens wenselijk is de media te confronteren met hun verantwoordelijkheid in dit dossier : op televisie, in films, feuilletons, maar ook in muziekclips en reclamespots, worden jongeren al te vaak geconfronteerd met buitensporig geweld ;

- 8° het belangrijk is voldoende aandacht te hebben voor de slachtoffers van jeugdcriminaliteit die vaak in de kou blijven staan wat psychologische ondersteuning en financiële vergoeding voor de geleden schade betreft ;
 - 9° tot slot mag worden beklemtoond dat de meerderheid van de jongeren zich gelukkig gedraagt overeenkomstig de normen en waarden en zich niet schuldig maken aan criminaliteit. De positieve inbreng in de samenleving van die jongeren is bijzonder belangrijk ;
- vraagt de Vlaamse regering :
- 1° er bij de federale regering op aan te dringen de volledige bevoegdheid van justitie over te hevelen naar de gemeenschappen ;
 - 2° een beleid te voeren met bijzondere aandacht voor het gezin, waarbij het respect voor waarden en normen wordt bevorderd ;
 - 3° een volledig geïntegreerd beleid uit te werken inzake jeugddelinquentie waarbij allen die verantwoordelijkheid dragen worden betrokken ;
 - 4° in afwachting van de overheveling van de volledige bevoegdheid, mee te werken aan de totstandkoming van een jeugdsanctierecht dat strenge straffen in het vooruitzicht stelt, maar ook de nodige aandacht besteedt aan reïntegratie van de criminele jongeren in de samenleving ;
 - 5° dringend nieuwe opvangplaatsen te creëren in de gesloten instellingen, omdat het gebrek aan opvangplaatsen daar zeer acuut blijft ;
 - 6° meer aandacht te besteden aan slachtoffers van jeugdcriminaliteit en in het bijzonder aan de financiële vergoeding voor de geleden schade ;
 - 7° maatregelen te nemen om ouders bij te staan in de opvoeding van hun kinderen en hen te responsabiliseren, te zorgen voor opvoedingscursussen voor ouders van probleemjongeren en, in afwachting van de overheveling van de volledige bevoegdheid, er bij de federale overheid op aan te dringen de ouderlijke verantwoordelijkheid ook strafrechtelijk vast te leggen bij het weigeren daaraan gevolg te geven, gekoppeld aan de mogelijkheid financiële toelagen voor hun kinderen in te trekken ;
 - 8° cursussen "burgerzin" te organiseren in de scholen, waarbij de nadruk gelegd wordt op normen en waarden ;
 - 9° speciale internaten – detentiescholen – op te richten voor jongeren met probleemgedrag, waardoor die jongeren uit hun crimineel milieu worden gehaald en op die manier tegen zichzelf worden beschermd ;
 - 10° voor zware jeugddelinquenten tuchtstages in te richten, waar zij zware fysieke inspanningen moeten leveren en gezag leren aanvaarden.

Marijke DILLEN
Filip DEWINTER
